

● АШЫҚ сабақ

● Тақырыбы: Сақтар

● Сыныбы: 6

● Өткізген: Рысбекова Б.Т.

- **Мақсаты:**
- А) Оқушылардың 2-тарау бойынша ,яғни сақтар туралы алған білімдерін қорытындылау, еске түсіру.қайталап пысықтау.Қосымша дерек көздері арқылы білімдерін толықтыра түсу.
- Ә)Оқушыларды өз елінің өткен тарихына деген құрметке,үлгі тұта білуге,бірлікке, адамгершілікке, ерлікке,күрескерлікке,қасиетті мұраларымызды бағалай білуге ,өз ұлтымен мақтана білуге тәрбиелеу.
- Б/Оқушылардың ойлау, сөйлеу,есте сақтау қабілеттерін дамыту.Сақтар мен қазақ ұлтын салыстыру арқылы оқушыларды өз ойларына қорытынды жасай білуге дағдыландыру.

● Сабақтың барысы:

● 1. Ұйымдастыру

● 2. Сабақтың мақсатымен
таныстыру

● 3. Қорытынды

● 4. Бағалау

● 5. Үйге тапсырма беру

- 1. Сақтар қашан, қай жерде мекендеген?
2. Тайпа көсемі қандай мәселелермен айналысады?
3. Сақ қоғамында адамдар неше топқа бөлінеді және оларды ата?
4. Жылқының неше түрі болды?
5. Массagetтер деген кімдер?
6. Сақ қоғамында мүлік теңсіздігі болды ма?
- 7. Сақтарды неше топқа бөлген?
-

- Сақ сөзінің мағынасын табу:

Парсы жазбалары

Иран жазбалары

Грек авторлары

Теңіздің арғы жағындағы сақтар

Шошақ бөрік киіп жүретін сақтар

Хаома сусынын дайындайтын сақтар

«Тұлғаларды таны» ойыны.

1. Геродот деген кім?
2. Страбон деген кім?
3. Томирис деген
кім?
4. Шырақ деген кім?

● Мына сөздерді кім айтқан?

1. Киімі мен өмір сүру дағдысы скифтерге ұқсас. Олар егін екпейді, үй малдары мен өзеннен аулайтын балықтарды азық етеді. Сүт ішеді.

2. Дұшпанға-қатал, досқа - адал

● 3. Сақ әйелдері ержүрек келеді, соғыс қаупі төнгенде ерлеріне көмек көрсетіп ұрысқа араласады.

- 1).Сақтар - мыңжылдықта Орта Азия мен Қазақстан жерін мекен еткен ежелгі тайпа.
- 2).”Сақ” сөзінің мағанасын парсы жазбаларында деп түсіндіреді.
- 3).Ежелгі грек авторлары сақтарды “... ..” деп атайды
- 4).Грек тарихшыларының айтуына қарағанда, сақтар “... ..” болған.
- 5).).”Сақ” сөзінің мағанасын иран жазбаларында деп түсіндіреді.
- 6).Сақ қоғамын,,... мен ... деп аталатын үш топқа бөлген.
- 7).Абыздардың танымал белгісі болып саналған.
- 8).Малшылар мен егіншілердің “...” деп аталатындары да болған
- 9).Сақ жауынгерлері ... және ... түсті киімдер киген
- 10). Сақ абыздары ... түсті киімдер киген

- 1).Сақтар - I мыңжылдықта Орта Азия мен Қазақстан жерін мекен еткен ежелгі тайпа.
- 2).”Сақ” сөзінің мағанасын парсы жазбаларында **құдретті еркектер** деп түсіндіреді.
- 3).Ежелгі грек авторлары сақтарды **“азиялық скифтер”** деп атайды
- 4).Грек тарихшыларының айтуына қарағанда, сақтар **“дұшпанға – қатал, досқа – адал болған”** болған.
- 5).).”Сақ” сөзінің мағанасын иран жазбаларында **жүйрік атты турлар** деп түсіндіреді.
- 6).Сақ қоғамын **жауынгерлер,абыздар,малшылар** мен **егіншілер** деп аталатын үш топқа бөлген.
- 7).Абыздардың танымал белгісі болып **тостаған менайрықша бас киімдер** саналған.
- 8).Малшылар мен егіншілердің **“сегізаяқтылар”** деп аталатындары да болған.
- 9).Сақ жауынгерлері **қызыл** және сары - қызыл түсті киімдер киген.
- 10). Сақ абыздары **ақ** түсті киімдер киген.

Дұрыс жауап таңдау тесті

1. Темір дәуірінің тарихи шеңбері

- А). Б.з.б 7 ғ – Б.з 5 ғ
- В). Б.з.б 5 ғ – Б.з 6 ғ
- С). Б.з.б 8 ғ – Б.з 6 ғ
- Д). Б.з.б 10 ғ – Б.з 6 ғ
- Е). Б.з.б 15 ғ – Б.з 6 ғ

2. Б.з.б 484 – 425 жылдары өмір сүрген кім?

- А). Хоразми
- В). Дурбек
- С). Әли
- Д). Страбон
- Е). Геродот

3. Сақ қоғамы неше топқа бөлінген?

- А). 4
- В). 2
- С). 5
- Д). 3
- Е). 6

4. Сақтарды қай елдің жазбаларында жүйрік атты турлар деп атаған?

- А). Қытай жазбаларында
- В). Түрік жазбаларында
- С). Иран жазбаларында
- Д). Орыс жазбаларында
- Е). Парсы жазбаларында

5. Парслар Жетісуды мекендеген сақтарды қалай атаған?

- А). Сақ - тиграхауда
- В). Сақ - парадарая
- С). Сақ - хаомоварга
- Д). Аргиппейлер
- Е). Аримаспылар

6. “Аң стилі” қай ғасырда пайда болған?

- А). Б.з.б 5 ғасыр
- В). Б.з.б 7 ғасыр
- С). Б.з.б 4 ғасыр
- Д). Б.з.б 3 ғасыр
- Е). Б.з.б 8 ғасыр

7. “Аң стилі” дәстүрімен сақтар қайда жасаған жорықтарында танысты?

- А). Үндістанға
- В). Қытайға
- С). Қытай мен үндістанға
- Д). Алдыңғы Азия мен Иранға
- Е). Алдыңғы Азия мен Қытайға

8. Сақ – скиф жеріне басып кірген грек – македон әскерінің басшысы:

- А). Арриан
- В). Страбон
- С). А.Македонский
- Д). Геродот
- Е). Помпей Трог

9. “Алтын киімді адам” қай қорғаннан табылды?

- А). Солтүстік Қазақстаннан
- В). Орталық Қазақстаннан
- С). Ертіс өзенінің жағалауынан
- Д). Сырдария бойынан
- Е). Есік қорғанынан

10. Парсылар Арал бойы мен Сырдарияның төменгі ағысын мекендеген сақтарды қалай атаған?:

- А). Сақ - тиграхауда
- В). сақ - парадарайа
- С). Сақ – хаумаварга
- Д). Аргиппейлер
- Е). Аримаспылар

● 1) с

● 2) е

● 3) д

● 4) с

● 5) а

● 6) в

● 7) д

● 8) с

● 9) е

● 10) в

- Сабақты жинақтау тесті
Сабақты бекіту
- Үйге тапсырма:
Шығармашылық тапсырма: Шырақ,
Спитамен, Томирис ерліктері
жөнінде оқып келу.
- Оқушыларды бағалау.